

Leghennenhouder Peter van der Heijden beoordeelt de kwaliteit van de maïs tijdens het lossen van de vracht.

Wisselende ervaringen pluimveehouders met zelf voer maken

'Bijmengen van ccm loont niet meer'

Nederlandse pluimveehouders hebben wisselende ervaringen met het zelf voer maken. Leghennenhouders Peter van de Heijden en Peter van Agt drukken hun voerkosten flink door zelf voer te maken. Twee andere pluimveehouders stopten met het bijmengen van maïs door het kernvoer, omdat de prijs van maïs is verdubbeld.

Tekst: Tom Schotman
Beeld: John Claessens

Leghennenhouders Peter van der Heijden en Peter van Agt uit het Brabantse Oirschot maken al sinds 2006 eigen voer voor hun 100.000 leghennen. Eerst begonnen ze met het bijvoeren van corn cob mix (ccm) en sinds 2011 maken ze volledig voer voor hun leghennen. Op hun bedrijf richt Van der Heijden zich op het maken van voer. „Het rantsoen bestaat momenteel uit 40 procent droge maïs, 20 procent tarwe, 10 à 11 procent soja, 8 procent kalksteen en 21 à 22 procent kernvoer”, vertelt hij.

De pluimveehouders voeren grondstoffen direct aan op hun bedrijf. Ze hoeven niet eerst door de voerfabriek, dit levert een logistiek voordeel, dus kosten voordeel op. Ook uit de handel is volgens Van der Heijden veel voordeel te behalen. „Je moet op het juiste moment voor een aantrekkelijke prijs de juiste hoeveelheid inkopen. Daarbij weet je altijd pas achteraf of je het goed hebt gedaan”, zegt hij. „Je moet weten wat de markt doet, daarvoor moet je gevoel krijgen met de markt”, vertelt de Brabander.

Hij kijkt iedere morgen wat de beurs in Chicago, de belangrijkste beurs voor grondstoffen, heeft gedaan. Wat was de hoogste stand

en wat de laagste. De beurzen in Parijs en Londen en de grondstofprijzen reageren vaak op Chicago, volgens de pluimveehouder. Bovendien heeft hij veel contact met grondstofhandelaren. „Als je gevoel hebt met die markt zie je dat trends zich ieder jaar herhalen en daar kun je dan op inspelen”, aldus Van der Heijden.

10 tot 15 euro besparen

Het voerverbruik op hun bedrijf ligt jaarlijks tussen de 4.200 en 4.300 ton. „We bespaarden de afgelopen jaren 10 tot 15 euro per ton door zelf voer te maken. Hier zijn de productiekosten al vanaf. Dan praat je jaarlijks over een bedrag van 42.000 tot 63.000 euro.” De leghennenhouders investeerden bijna 200.000 euro in een voerkeuken waarin ze hun eigen voer maken.

Van der Heijden maakt iedere week van maandag tot en met donderdag het voer voor de hele week. „We investeerden bewust in een grote voerkeuken, zodat we niet zijn gebonden aan elke dag voer maken”, verklaart hij. De grondstoffen worden allemaal gekiept aangevoerd om de transportkosten zo laag mogelijk te houden. Dit draagt bij aan

het drukken van de kosten. De pluimveehouders investeerden daarvoor in een stortbak. Ook beschikken ze over een walsenstoel, zodat de grondstoffen de juiste structuur en deeltjesgrootte hebben.

Het kernvoer komt van twee mengvoerfabrikanten. Ze hebben twee stallen en iedere stal krijgt kernvoer van één mengvoerfabrikant. „Doordat we de resultaten vergelijken, houden we beide scherp”, zegt Van der Heijden. Hij heeft intensief contact met de nutritionisten van de mengvoerfabrikanten. „Als de maïs goedkoper wordt dan de tarwe, is het interessanter om meer maïs te voeren en iets minder tarwe, daarover overleg ik met een nutritionist.”

Gezondheidsvoordelen

Het afgelopen jaar voerden ze maar 9 maanden ccm. „Het is een prachtig product, ik weet niet hoe het komt, maar het verhoogt de gezondheid van de hennen.” Vorig jaar was de ccm in de buurt echter peperduur, daarom kochten ze niks bij. Dit jaar kuilen ze hun eigen 25 hectare in en als de prijs aantrekkelijk is, kopen ze ccm bij.

Normaal mengen ze 15 procent ccm door het voer. Het afgelopen jaar slechts 10 procent. Vorig jaar verkochten ze nog 10 hectare maïs aan melkveehouders. „Uit financieel oogpunt kan ik waarschijnlijk dit jaar het beste alle maïs verkopen aan melkveehouders. Maar de gezondheidsvoordelen zijn me ook veel waard”, vertelt van der Heijden.

Niet voor iedereen

De ccm die bij hen een wat grovere structuur heeft dan bij varkenshouders, voegen ze aan het eind bij. „We hebben voor elke stal een doseerbak voor ccm”, zegt de Brabander. „Het gaat namelijk gemakkelijk vastzitten als het lang in het voersysteem zit, op deze manier voorkomen we storingen in het systeem.”

Een voordeel van zelf voer maken is ook dat je sneller kunt ingrijpen. „Wanneer de eierschaal slechter wordt, kan ik direct besluiten meer kalksteen door het rantsoen te mengen.”

Zelf voer maken bevalt Van der Heijden prima, maar volgens hem is het niet voor iedereen weggelegd. „Je moet er hobby aan hebben, zowel het voer maken als het volgen van de markt”, besluit hij.

GESTOPT MET BIJMENGEN

Zelf voer maken kent niet louter succesverhalen. Vleeskuikenhouder Martijn Salomons en leghennenhouders Berry en Davina Heijink zijn gestopt met het bijmengen van maïs door het kernvoer, omdat de aankoop van maïs te duur werd. Vleeskuikenbedrijf Salomons uit Bergentheim (OV) stopte vier jaar geleden met het mengen van gebroken korrelmaïs door het voer. Destijds hadden ze 160.000 kuikens en ze kochten jaarlijks 500 ton gebroken korrelmaïs. Door de gebroken korrelmaïs werd nog eens 100 ton tarwe gemengd. Door het kernvoer werd tot 30 procent (natte-) maïs samen met nog 20 procent tarwe gemengd. „De aankoop van maïs werd op een zeker moment te duur”, verklaart Martijn Salomons. Bovendien moest hij elk jaar de aankoop van de 500 ton maïs voorfinancieren en liep hij zelf het risico wanneer er bijvoorbeeld schimmel in de maïs kwam. „In het verleden waren onze voerkosten weliswaar lager, maar de groei liep een dag achter waardoor onze technische resultaten ook een stukje minder waren”, vertelt de vleeskuikenhouder. Hij schakelde daarom weer over en mengt nu alleen tarwe door het kernvoer. Dit bevalt hem goed. „We voeren van twee voerfabrikanten, bij de één liggen de voederconversies op 1.500 gram tussen de 1,15 en 1,20 en bij de ander tussen de 1,25 en 1,30, maar dit voer is goedkoper.”

MAÏSPRIJS VERDUBBELD

Leghennenhouders Berry en Davina Heijink uit Zutphen stoppen dit jaar met het mengen van ccm door hun mengvoer en kopen nu volledig voer aan. „De prijs van een hectare maïs is verdubbeld”, zegt Davina Heijink. „Vroeger kostte een hectare maïs hier bij ons in de buurt 1.000 euro en die prijs ligt nu al op 2.000 euro. Het is voor ons nu veel goedkoper om volledig kernvoer te kopen van een mengvoerfabrikant dan zelf te mengen. De fabrieken gebruiken goedkopere maïs uit Frankrijk.” De 25 hectare maïs die Heijink in eigendom heeft, verkopen ze dit jaar. Vorig jaar toen de maïsprijzen ook al hoog waren, kuilden ze alleen hun eigen maïs in. De jaren daarvoor kochten de pluimveehouders uit Zutphen 50 tot 60 hectare maïs bij om toch voldoende ccm te hebben voor hun 100.000 leghennen.